

Usmernenia k hraniciam zmlúv

Úvod

- 1.1. V súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 z 24. novembra 2010 (ďalej len „nariadenie o EIOPA“)¹ vydáva orgán EIOPA usmernenia na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II)² a najmä jej článku 76 ods. 1 a článku 78, ako aj článkov 17 a 18 vykonávacích opatrení³.
- 1.2. Usmernenia sú určené orgánom dohľadu podľa smernice Solventnosť II.
- 1.3. Usmernenia sa vzťahujú na poisťovne a zaistovne a ich prostredníctvom sa podporuje konzistentné uplatňovanie hraníc poistných a zaistných zmlúv na účely určenia stanovenia hranice medzi súčasnými a budúcimi poisteniami. V usmerneniach sa poskytuje návod na určenie, ktoré poistné alebo zaistné záväzky s ohľadom na budúce poistné vznikajú v súvislosti s článkami 17 a 18 vykonávacích opatrení.
- 1.4. V rámci týchto usmernení sa pojmom riadiace orgány označujú vnútorné orgány, ktoré boli zriadené na účely riadenia poisťovne alebo zaistovne a ktoré sa preto nesmú považovať za tretie strany v prípade, že vyjadria rozhodnutie alebo stanovisko k uplatneniu práva ukončiť zmluvu, odmietnuť poistné splatné podľa zmluvy alebo zmeniť poistné alebo poistné plnenie splatné podľa zmluvy.
- 1.5. Ak nie sú vymedzené v týchto usmerneniach, majú pojmy význam vymedzený v právnych aktoch uvedených v úvode.
- 1.6. Tieto usmernenia nadobúdajú účinnosť od 1. apríla 2015.

Usmernenie č. 1 – Konzistentné uplatňovanie zásad

- 1.7. Poisťovne a zaistovne zabezpečia, aby sa zásady určovania hraníc zmlúv konzistentne uplatňovali na všetky poistné a zaistné zmluvy, a to počas celého obdobia.

Usmernenie č. 2 – Jednostranné právo

- 1.8. Poisťovne a zaistovne zväžia právo ukončiť, zamietnuť alebo zmeniť poistné alebo poistné plnenie splatné podľa poistnej alebo zaistnej zmluvy ako jednostranné, ak ani poistník, ani žiadna tretia strana nemôže obmedziť výkon tohto práva. Na účely týchto usmernení tretie strany nezahŕňajú orgány dohľadu ani riadiace orgány poisťovní a zaistovní.
- 1.9. Najmä:
 - a) Ak sa na upravenie poistného a poistného plnenia vyžaduje, aby poisťovňa alebo zaistovňa získala externé posúdenie v súlade so zákonom alebo s podmienkami inej zmluvy mimo poistnej alebo zaistnej zmluvy, existencia takejto požiadavky by mala obmedziť jednostranné právo podniku iba

¹ Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 48 – 83.

² Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1 – 155.

³ Ú. v. EÚ L 12, 17.01.2015, s. 1 – 797.

v prípade, že na základe posúdenia sa poistníkovi alebo akejkoľvek tretej osobe dáva právo zasahovať do používania tohto práva.

- b) Poistovne a zaistovne nemajú považovať riziko poškodenia dobrého mena alebo konkurenčné tlaky za obmedzenie jednostranného práva.
- c) Poistovne a zaistovne majú vziať do úvahy, že ich jednostranné právo je vnútroštátnymi právnymi predpismi obmedzené iba vtedy, ak sa týmito právnymi predpismi obmedzuje alebo poskytuje poistníkovi alebo akejkoľvek tretej strane právo obmedziť výkon tohto práva.
- d) Poistovne a zaistovne nemajú zohľadniť právo jednostranne meniť poistné alebo poistné plnenie splatné podľa zmluvy, ak splatné poistné alebo poistné plnenie závisí výlučne od rozhodnutia poistníka alebo príjemcu.
- e) Poistovne a zaistovne nemajú zohľadniť právo jednostranne ukončiť zmluvu alebo odmietnuť poistné splatné podľa zmluvy, ak výkon tohto práva, ako je stanovené v podmienkach zmluvy, je podmienený vznikom poistnej udalosti.

Usmernenie č. 3 – Schopnosť prinútenia

- 1.10. Poistovne alebo zaistovne majú uznať svoju schopnosť prinútiť poistníka platiť poistné, iba ak je platba poistníka právne vymožitelná.

Usmernenie č. 4 – Úplné zohľadnenie rizika

- 1.11. Pri určovaní, či poistné plne odráža riziká, na ktoré sa vzťahuje portfólio poistných alebo zaistných záväzkov, majú poistovne a zaistovne posúdiť, či v okamihu, keď buď poistné, alebo poistné plnenie môže byť zmenené, má poistovňa alebo zaistovňa za všetkých okolností právo zmeniť poistné alebo poistné plnenie tak, že očakávaná súčasná hodnota budúceho poistného prekročí očakávanú súčasnú hodnotu budúcich poistných plnení a výdavkov v rámci portfólia.
- 1.12. Na účely posúdenia, či poistné plne odráža riziká, na ktoré sa vzťahuje portfólio poistných alebo zaistných záväzkov v súlade s článkom 18 ods. 3 a 7 vykonávacích opatrení, majú poistovne a zaistovne zabezpečiť, že toto portfólio sa skladá z povinností, pre ktoré môže poistovňa alebo zaistovňa zmeniť poistné a poistné plnenie za podobných okolností a s podobnými následkami.
- 1.13. Poistovne a zaistovne majú vziať do úvahy akékoľvek individuálne posúdenie príslušných znakov poistenej osoby, ktoré poistovní alebo zaistovní umožní zhromaždiť dostatok informácií na vytvorenie primeraného chápania rizík spojených s poistenou osobou. V prípade zmlúv zahŕňajúcich riziká úmrtnosti alebo zdravotné riziká podobné technikám životného poistenia môže byť individuálne hodnotenie rizík samohodnotenie poistenej osoby alebo môže zahŕňať lekársku prehliadku alebo pozorovanie.

Usmernenie č. 5 – Rozdelenie zmluvy

- 1.14. Poistovne a zaistovne majú posúdiť, či je možné k dňu uznania rozdeliť zmluvu a ku každému dňu ocenenia posúdiť, či došlo k akejkoľvek zmene, ktorá by ovplyvnila predchádzajúce posúdenie.
- 1.15. Poistovne a zaistovne majú určiť, či je možné rozdeliť zmluvu na základe posúdenia, či sú dve alebo viac častí zmluvy jasne identifikovateľné a pre ktoré je možné určiť rôzne súbory povinností a poistného pripadajúcich na každú časť.
- 1.16. Ak sa možnosť alebo záruka vzťahuje na viac ako jednu časť zmluvy, poistovne a zaistovne majú určiť, či je možné zmluvu rozdeliť alebo by sa mala pripísať na príslušnú časť zmluvy.
- 1.17. Ak je zmluva považovaná za poistnú zmluvu podľa smernice Solventnosť II, poistovne a zaistovne majú aj naďalej brať do úvahy všetky rozdelené časti zmluvy pre prípad vzniku poistných alebo zaistných záväzkov.

Usmernenie č. 6 – Určenie rozpoznateľného účinku na ekonomiku zmluvy

- 1.18. Pri určovaní, či poistné krytie udalosti alebo finančná záruka nemá žiadny rozpoznateľný účinok na ekonomiku zmluvy, poistovne a zaistovne majú brať do úvahy všetky možné budúce peňažné toky, ktoré môžu vzniknúť zo zmluvy.
- 1.19. Poistovne a zaistovne majú zvážiť, že finančná záruka poistného plnenia má rozpoznateľný účinok na ekonomiku zmluvy len v prípade, že finančná záruka je viazaná na zaplatenie budúceho poistného a poskytuje poistníkovi zjavnú finančnú výhodu obchodnej podstaty.
- 1.20. Poistovne a zaistovne majú zvážiť krytie špecifikovanej neistej udalosti, ktorá negatívne ovplyvňuje poistenú osobu, keďže má rozpoznateľný účinok na ekonomiku zmluvy, ak krytie poskytuje príjemcovi zjavnú finančnú výhodu.

Usmernenie č. 7 – Odhad záväzkov

- 1.21. Pokiaľ v čase uznania zmluvy nie sú poistovní alebo zaistovní k dispozícii údaje zo zmluvy alebo plný rozsah záväzkov upravených v zmluve, poistovne a zaistovne majú odhadnúť hranicu zmlúv použitím všetkých dostupných informácií spôsobom, ktorý je v súlade so zásadami stanovenými v týchto usmerneniach.
- 1.22. Poistovne a zaistovne majú revidovať odhadované posúdenie hneď, ako sú k dispozícii podrobnejšie informácie.

Usmernenie č. 8 – Zaistné zmluvy

- 1.23. Poistovne a zaistovne majú na svoje prijaté zaistné zmluvy uplatniť ustanovenia článku 18 vykonávacích opatrení nezávisle od hraníc podkladových poistných alebo zaistných zmlúv, na ktoré sa vzťahujú.

Pravidlá compliance a vykazovania

- 1.24. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané v súlade s článkom 16 nariadenia o EIOPA. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia o EIOPA príslušné orgány a finančné inštitúcie vynaložia všetko úsilie na dodržanie usmernení a odporúčaní.
- 1.25. Príslušné orgány, ktoré dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržiavať tieto usmernenia, primerane začlenia tieto usmernenia do svojho regulačného rámca alebo rámca dohľadu.
- 1.26. Do dvoch mesiacov od uverejnenia preložených verzií musia príslušné orgány potvrdiť orgánu EIOPA, či dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržiavať tieto usmernenia, pričom uvedú dôvody nedodržiavania.
- 1.27. V prípade neposkytnutia odpovede do tohto termínu sa budú príslušné orgány považovať za orgány, ktoré nedodržiavajú ohlasovaciu povinnosť, a budú tak nahlásené.

Záverečné ustanovenie o preskúmaní

- 1.28. Tieto usmernenia budú preskúmané orgánom EIOPA.